

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع (روزانه)

عنوان درس: اصول و فنون مامایی

اساتید درس: سرکار خانم نیکجو

تعداد و نوع واحد: نیم واحد تئوری

رشته و مقطع: مامایی - کارشناسی

پیش نیاز درس:

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مبحث مامایی، ماما، صفات و مسئولیت های ماما

شرح درس: در این درس دانشجویان با مبحث مامایی، ماما، صفات و مسئولیت های ماما آشنا می شوند.

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
(۱)	مامایی، ماما، صفات و مسئولیت های ماما و محیط کاری ماما را شرح دهند.	
(۲)	نحوه پذیرش، نکات مهم در رابطه با پرونده بیماران انتقال و ترخیص را توضیح دهند	
(۳)	نحوه مراقبت از مادر باردار و مراقبتهای مراحل اول، دوم، سوم و چهارم زایمان و پس از زایمان تا ترخیص.	
(۴)	اختلالات مهم سیستم ادراری و گوارشی و عوامل موثر بر عملکرد دفع ادرار و مدفوع را شرح دهند	

- نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله
- نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی (پایان ترم) کتبی: (تشریحی تستی شفاهی عملی

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	۲۰٪	
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	۲۰٪	
آزمون های کلاسی و میان ترم		
امتحان پایان ترم	۶۰٪	
جمع کل	۱۰۰٪	۲۰

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی)

۱. اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان زهرا تذکری آسیه موحدپور نشر سالمی ، آخرین چاپ
۲. مهارتهای بالینی پرستاری و مامایی-تالیف ریحانه ایوان تبار، فهیمه صحتی-انتشارات بشری، آخرین چاپ
۳. اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل، مهری شمسی، مریم کشاورز، انتشارات اندیشه رفیع، آخرین چاپ

ب: طرح درس (lesson plan):

عنوان درسی: اصول و فنون در مامایی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		شماره جلسه: ۱				
موضوع درس: شرح وظیفه ماما		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳						
تدوین: رویا نیکجو								
هدف کلی: دانشجو باید نسبت به مفاهیم سلامتی و بیماری و شرح وظیفه ماما آشنا گردد.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	سطح حیطة	حیطه یادگیری	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	مقدمه فن پرستاری و مامایی، محیط های کاری ماما، مسئولیت های ماما، پذیرش، ترخیص و ارجاع بیماران، پرونده بیماران را شرح دهد		شناختی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	کلاس وارونه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	مفهوم سلامت و بیماری را بیان کند		شناختی					
۳	تفاوتهای طیف سلامت و بیماری را بداند		شناختی					
۴	مسائلی که در باره یک بیماری بررسی می شود		شناختی					
۵	بیماری حاد و مزمن را شرح دهد		شناختی					
۶	اصول گزارش نویسی را توضیح دهد.		شناختی					
۷			شناختی					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

عنوان درسی: اصول و فنون در مامایی

موضوع درس: آمادگی برای زایمان

تدوین: رویا نیکجو

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

شماره جلسه: ۲

هدف کلی: دانشجو باید با اقدامات مربوط به پذیرش مادر باردار آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	اقدامات مربوط به پذیرش را بداند.	شناختی	دانشی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	کلاس وارونه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	تشخیص لیبر (تایید شروع دردهای زایمانی) را به موقع انجام دهد.	شناختی	دانشی					
۳	پایش الکترونیک ضربان قلب جنین قبل از پذیرش و در هنگام پذیرش را شرح دهد.	شناختی	دانشی					
۴	ارزیابی اولیه برای تشکیل پرونده را شرح دهد.	شناختی	دانشی					
۵	کنترل علائم حیاتی و بررسی آزمایش ها و درخواست سونوگرافی را بداند.	شناختی	دانشی					
۶	معاینه شکم (لئوپولد) و معاینه واژینال را توضیح دهد.	شناختی	دانشی					
۷	معاینه بالینی و ارسال آزمایشات را بداند.	شناختی	دانشی					
۸								

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی
و خدمات بهداشتی برنامه‌ریزی

شماره جلسه: ۳		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲		عنوان درسی: اصول و فنون درمانی موضوع درس: نیازهای دفاعی تدوین: رویا نیکجو هدف کلی: دانشجو باید با نیازهای اساسی بشر آشنا شود.				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	کلاس وارونه	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	دانشی	شناختی	مشخصات ادرار طبیعی را شرح دهد.	(۱)
دانشی					شناختی	مشکلات دفع ادراری را بیان کند.	(۲)	
دانشی					شناختی	تست های آزمایشگاهی را تفسیر کند	(۳)	
دانشی					شناختی	کاتتریزاسیون مثانه(سوند ادراری) را بداند	(۴)	
دانشی					شناختی	انواع کاتتر های ادراری را توضیح دهد.	(۵)	
دانشی					شناختی	اختلالات شایع در دفع روده ای را نام ببرد.	(۶)	

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی
و خدمات بهداشتی برنامه‌ریزی

عنوان درسی: اصول و فنون درمابایی		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲		شماره جلسه: ۴		
موضوع درس: مراقبتهای دوران بارداری								
تدوین: رویا نیکجو								
هدف کلی: دانشجو باید با اصول مراقبتهای دوران بارداری آشنا گردد.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	مراقبتهای سه ماهه اول، دوم و سوم بارداری را بداند.	شناختی	دانشی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	کلاس وارونه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	
۲	اقدامات لازم در ملاقات دوم بارداری را شرح دهد.	شناختی	دانشی					
۳	واکسیناسیون دوران بارداری و شیردهی را بداند.	شناختی	دانشی					
۴	اندازه گیری ارتفاع رحم و مانور لئوپولد را بداند.	شناختی	دانشی					
۵	مصرف مکمل دارویی در دوران بارداری را بیان کند.	شناختی	دانشی					
۶	علائم خطر در بارداری را توضیح دهد.	شناختی	دانشی					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشتی نظامی ارتش

شماره جلسه: ۵		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو باید				
شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۶		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو باید				
شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۷		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)
								(۶)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره جلسه: ۸		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی:				
شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة	حیطه یادگیری	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی
و خدمات بهداشتی برنامه‌ریزی

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		شماره جلسه: ۹					
موضوع درس: معرفی		نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال							
تدوین: گروه									
هدف کلی: دانشجو با									
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی	
(۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	
(۲)									
(۳)									
(۴)									

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شماره جلسه: ۱۰		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی
و خدمات بهداشتی برنامه‌ریزی

عنوان درسی:		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		شماره جلسه: ۱۱				
موضوع درس: معرفی		نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال						
تدوین: گروه								
هدف کلی: دانشجو با								
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
(۱)				کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)								
(۳)								
(۴)								
(۵)								
(۶)								

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

شماره جلسه: ۱۲		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۱۳		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۱۴		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره جلسه: ۱۵		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی و خدمات بهداشتی برنامه‌ریزی

شماره جلسه: ۱۶		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: موضوع درس: معرفی تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو با				
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی				(۱)
								(۲)
								(۳)
								(۴)
								(۵)